

Reindriftsforvaltning Sør

Diverse orienteringer v/
Helge Hansen

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

02.06.2019

DIALOG MÅ ERSTATTE/SUPPLERE FORHANDLINGER

DIALOG

- Målet er å forstå
- Fortelle sin historie
- Lytte
- Se etter styrken hos motparten
- Gjøre motparten trygg
- Vise toleranse/selvdisiplin
- Inkluderende kroppsspråk
- Skifte mening er tegn på styrke

FORHANDLING/DEBATT

- Målet er å vinne
- Overbevise/argumentere
- Snakke
- Jakte på svake argument hos motparten
- Gjøre motparten usikker
- Utstede moralske dommer
- Konfronterende kroppsspråk
- Skifte mening er tegn på svakhet

Trygghet og kjennskap til hverandre er viktigere for gode beslutninger enn at vi kjenner alle detaljer i en sak – vi må tørre å ta beslutninger og (er)kjenne når vi vet nok.

Steinar Bryn med sitt budskap om dialog

- Fortsatt to samiske reinbeiteområder
- 6 fylker
- 11 reinbeitedistrikter (inkl. Trollheimen)
- 69 sidaandeler
- 5 reinlag (inkl. Rendal Renselskap)
- Ca. 42.000 rein i vårflokk (inkl. R.R.)

Driftsåret 2017/2018 Beiteøkologiske Indikatorer:	LMD	NT	STH	Reinlaga	Samlet
<u>Gj. sn. slaktevekt:</u>					
Kalv (kg)	17-19 kg	20,4	20,4	25,2	
1/2 års bukk, Hortjh/varit (kg)	25-27 kg	31,6	33,3	38,9	
Simle >2 år (kg)	27-29 kg	33,6	33,9	38,6	
Gj. Sn. kjøtt pr rein i vårflokk	8-9 kg	9,0	12,2	16,8	
Kalve-%-variasjon (Ved fot)	10-15%	10 %	5 %	2 %	
Kjøttproduksjon		134 tonn	180 tonn	222 tonn	536 tonn
Oppgitt reintall, V17		13963	13763	13140	40 866
Rovdyrtap erstattet i 2016/2017 antall dyr	---	2311	677	126	3114
Kvantum rovdyrmat?		Ca 52 tonn	Ca 16 tonn	Ca 3,4 tonn	Ca 70 tonn
"Produktivitet" (slakt +tap/antall livrein)		13,3	14,2	17,1	

Aktuelt i 2019

- Forslag til endringer i reindrifftsloven
- Evaluering av reindrifftsforvaltningen
- Nasjonal ramme for vindkraft
- Høyesterettsdommen, § 67 i reindrifftsloven/ § 5.1-5.2 i skadeerstatningsloven
- Prosjekt: «*Framtidsrettet reindrift og jordbruk i områder med arealkonflikter, Innlandet og Trøndelag*»
- Utfordringer i reinlaga i sør-Norge
 - Tiltak mot CWD
 - Fortsett ei velordna reindrift!

Evaluering av endringer i den offentlige forvaltningen av reindriften, Nibio, Vol 5, Nr. 42, 2019

- Mer oversiktlig og effektiv med tanke på kjerneoppgavene
- Tydeligere for den øvrige offentlige forvaltningen, men ikke for reindriftnæringa.
- Økt legitimitet i samfunnet for øvrig, men ikke i reindriftnæringa.
- Svekket tilgang til reindriftsfaglig kompetanse etter avvikling av Områdestyrene
- Forsøk med «dialogfora» har i liten grad fungert etter hensikten
- Områdekantorene har stor betydning for å opprettholde kontakt med næringa

Tiltak:

- Lik organisasjonsstruktur i de ulike embeter
- Videreutvikle møteplasser mellom næring og forvaltning og mellom fagområder innenfor fylkesmannsembetene

Høyt konfliktnivå i Sør-Trøndelag/ Hedmark

Historisk konflikt mellom den fastboende befolkningen og reindrift.

Distriktsgrenser fastsatt i 1897.

- På hvilket grunnlag?
- Naturlige grenser?

Tilspisset konflikt de siste årene.

- Endret holdning i reindriften.
- Rett og ikke rett: prinsippsak for grunneierinteressene .
- Manglende inngjerding av innmark.
- Klimaendringer.
- Forvaltninger reagerer ikke raskt nok på overtredelser av Reindrifftsloven. Sanksjonskapittelet i Reindrifftsloven bidrar til konfliktnivået.

Forvaltningsområde for FMTL

Høyesterettsdom 9. mai 2018, HR-2018-872-A, (sak nr. 2017/ 1668), sivil sak, anke over dom

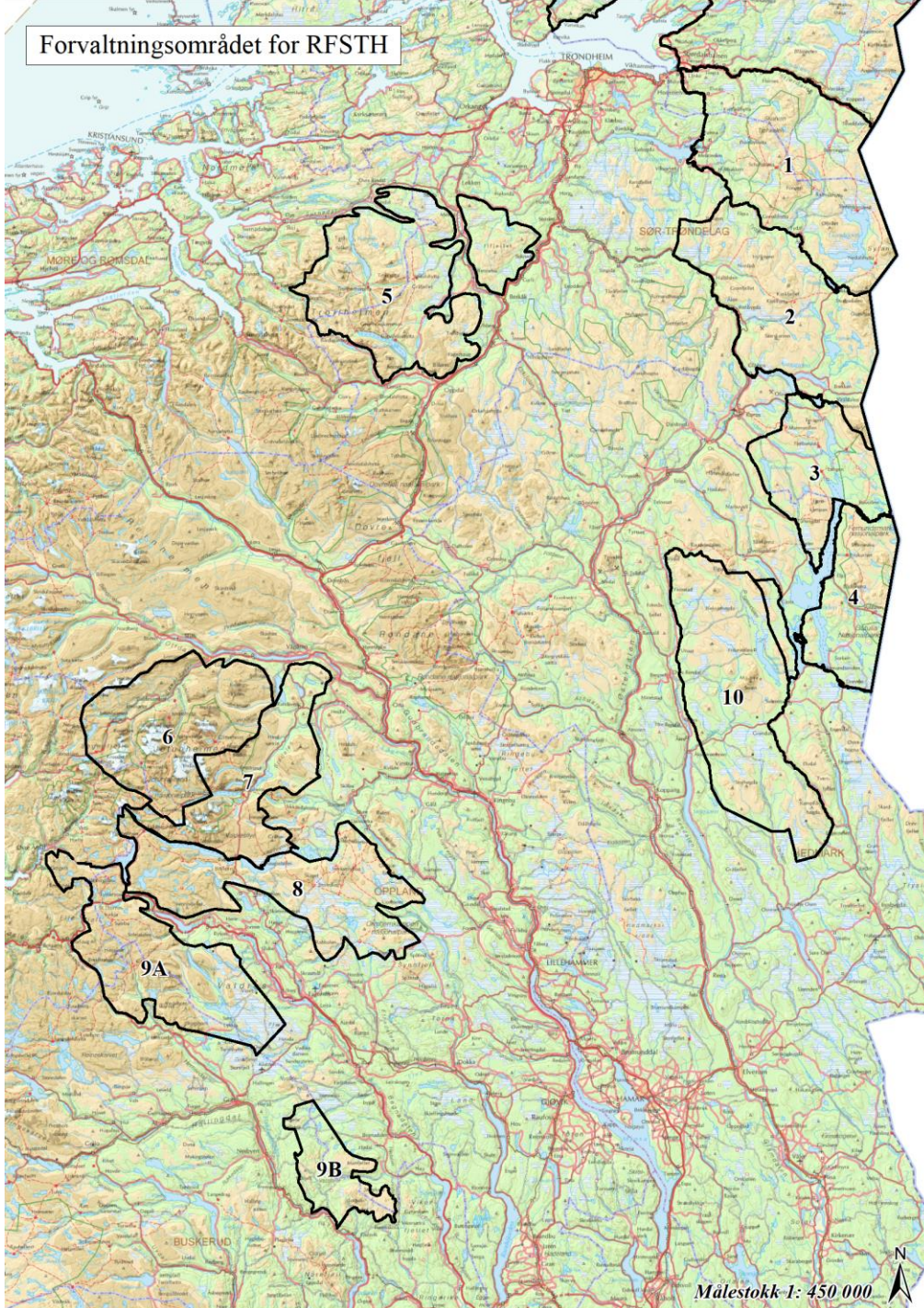
- Jordskiftesak vedr. krav om erstatning for skade voldt av rein på dyrket mark, jf. Reindriftslovens § 67. (Beiteskadeskjønn). Anke til
- Eidsivating Jordskifteoverrett, delvis medhold, men ny anke til
- Eidsivating Lagmannsrett, overført til Frostating Lagmannsrett, anken forkastes
Overjordskifterettens dom blir i det vesentlige stående, ny anke til Høyesterett
- DOM i Høyesterett:
 1. Frostating lagmannsretts dom og Eidsivating jordskifteretts overskjønn oppheves så langt gjelder spørsmålet om medvirkningsansvar og lempning etter skadeerstatningslovens §§ 5-1 og 5-2. For øvrig forkastes anken.
 2. Sakskostnader for jordskifterettene utstår til endelig avgjørelse i saken
 3. Sakskostnader for Frostating lagmannsrett og Høyesterett tilkjennes ikke.

Tufsingdalen i Os kommune: hvem tjener på konflikten?

Rettsforlik

1. Partene er enige om å etablere et sperregjerde, for å hindre fremtidige skader på innmarken. Det etableres gjerde i tråd med avtale om gjerdeløsning som vedlegges rettsforliket.
2. Partene dekker egne sakskostnader ved den tidligere behandlingen i Nord-Østerdal jordskifterett (0420-2012-00271, Eidsivating jordskifteoverrett (2100-2014-0005) og i denne saken (18-087318SKJ-FROS). Partene deler utgifter til rettsgebyr og meddommere i de nevnte tre sakene med en halvpart på Femund sijte og en halvpart på ankemotpartene.
3. Ved dette rettsforliket er partene enige om at alle krav er oppe og avgjort i denne saken.
4. Partene er enige om at saken heves som forlikt. Forkynning av hevingskjennelsen frafalles.

Prosjekt:

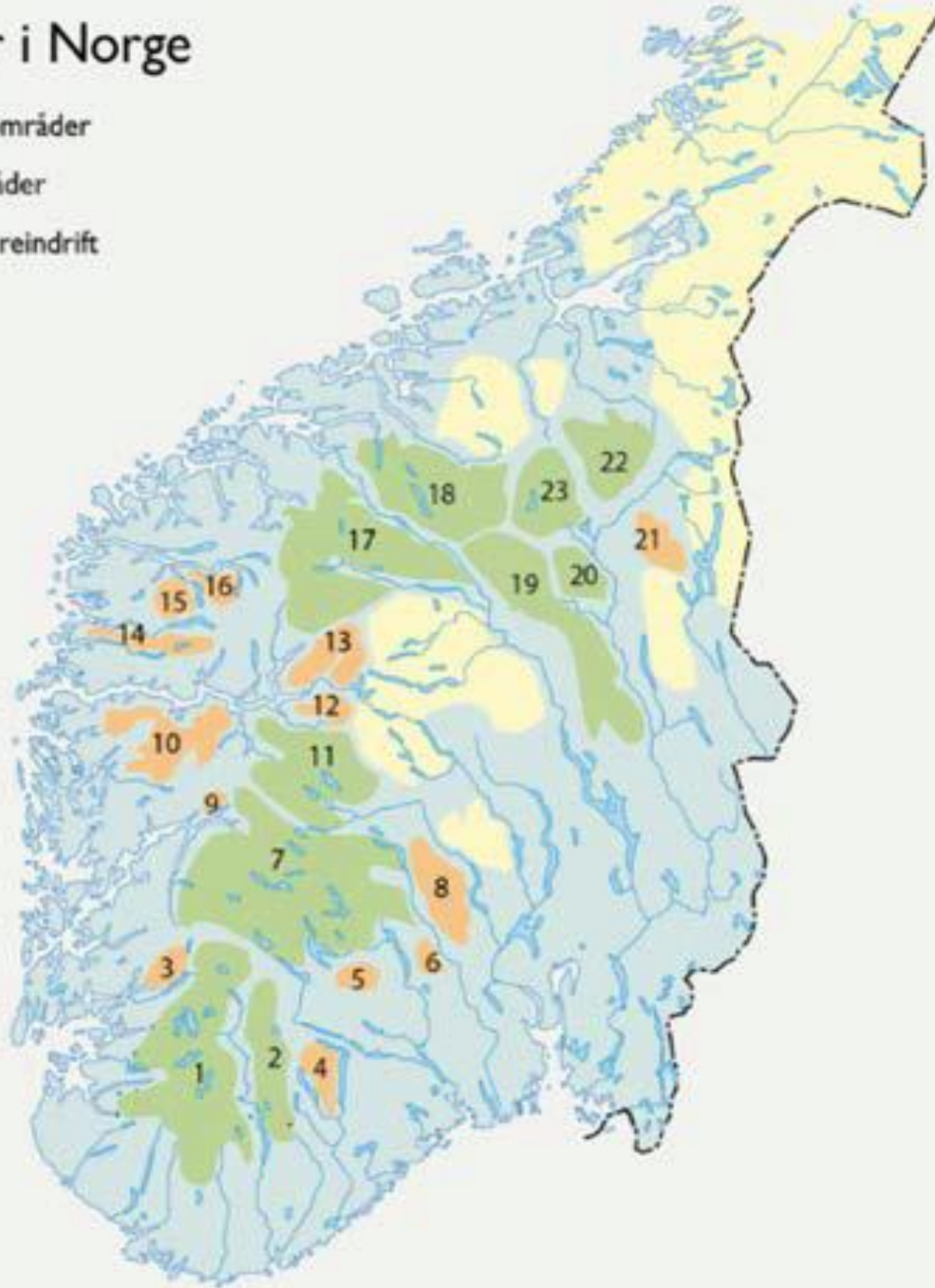
«Framtidsrettet reindrift og jordbruk i områder med arealkonflikter, Innlandet og Trøndelag»

Villreinområder i Norge

- Nasjonale villreinområder
- Andre villreinområder
- Områder med tamreindrift

- 1 Setesdal Ryfylke
- 2 Setesdal Austhei
- 3 Skaulen Etnesfjell
- 4 Våmur - Roan
- 5 Brattefjell - Vindeggen
- 6 Blefjell
- 7 Hardangervidda
- 8 Norefjell - Reinsjøfjell
- 9 Oksenhalvøya
- 10 Fjellheimen
- 11 Nordfjella
- 12 Lærdal - Årdal
- 13 Vest - Jotunheimen
- 14 Sunnfjord
- 15 Førdefjella
- 16 Svartebotnen
- 17 Reinheimen-Breheimen
- 18 Snøhetta
- 19 Rondane
- 20 Solnkleppen
- 21 Tolga Østfjell
- 22 Forollhogna
- 23 Knutshø

Tiltak mot CWD

Filefjell Reinlag vokter RV 52, dvs. «kanten» mot Nordfjella villreinområde.

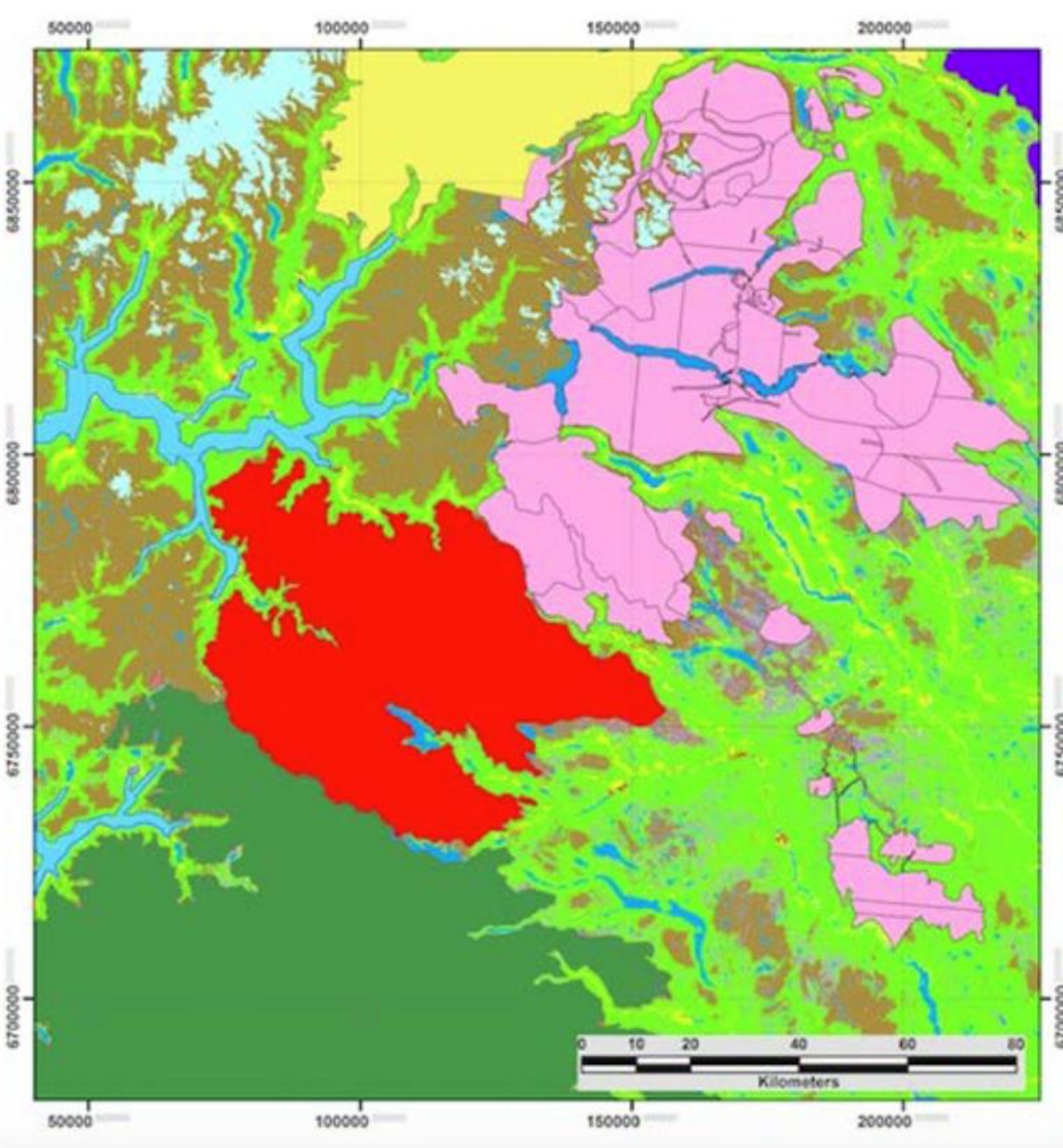
En må for enhver pris unngå sammenblanding:

Fysisk sperregjerde i Mørkedalen. FMTL- ansvar, ca. 25 km.

Ressursbehov; Relativt store merkostnader.

Forståelse og informasjon ut over VKM-rapp. **I, II & III.**

Følger opp forskrifter og pålegg fra Mattilsynet.

Nasjonal ramme for vindkraft

Høringsfrist 1. 10. 2019

